

ЧУРТТА ЭН БАШТАЙГЫЗЫ

Библиотека пластинка үндүрүп турар. Ол шымып-ла кайтамчы-тыр. Чурттуң ном үндүр чөлдөрүнчү чагызма-да «Мелодия» фирмасында хамаарышпас.

ВЛКСМ-нин 50 чыл өө атыг аныктарынын чуртта өң баштайгы күрүнө библио-теказы сес чыл мур-нунда найысалага ажиты-тыган. Ону эртем-методиктиг болаш чагаадикчы төп кыл-дыр тургускан, аздаа номчу-чуларын сонургалдарын өө-рөнч, ному пронагадларын өө-рөнч чаа хөдөрлерин болгаш аргаларын шичилдөөр укчу-луг.

Ол калдыг анык библио-тека? Абонемент. Дыма хөй номчуга залдары. Чаа чур-дөргү тематиктиг студиялар. Ном салыр чөлдөрүгү улуз аяк-стодар бар.

Инда чурдө абонемент биле номчуга залдары бар аяк, харин «Филателист» аякчадан турар аларган. Аяк анык мектепчилер анык номнарын аяк авторлары — чогаатчы-лар-биле, чуркучулар, компо-зициялар-биле укчуракпы, дис-путтары өрттирип турар.

Библиотека аныктарынын культуругү харылаанычы төвү, хостуг шагын өрттирер чөпү болгускан. Инда ном пронагадаларынын чаа хө-дөрлөрү болгаш аргалары ты-мыган; ленинчи кичөөдөр, ному анык аныктарынын салттары, комсомол-аныктар хурдалары.

Аныктар айтыртыларын талазы-биле информация-био-лиграфия төвүн библиотека-га ВЛКСМ ТЫ-лынын салыны эзугар тургускан. Оң кол сорулгазы — аныктар айты-рыларын талазы-биле эр-тем-шичилдөө аякча дуза-лары, комсомол-организация-ларынын муракчы дуржула-рына хөдөр апаратура, театр болгаш чурдуга уран чурдугу залы бар. Ол комплексте «Кызыл парус» деп литература каттыжышкыны, уран чурдуге сонургалдыгынын «Ли-ра» каууу, анык аякча каууу, «Филателист» аякчадан турар аларган. Аяк анык мектепчилер анык номнарын аяк авторлары — чогаатчы-лар-биле, чуркучулар, компо-зициялар-биле укчуракпы, дис-путтары өрттирип турар.

Библиотека аныктарынын культуругү харылаанычы төвү, хостуг шагын өрттирер чөпү болгускан. Инда ном пронагадаларынын чаа хө-дөрлөрү болгаш аргалары ты-мыган; ленинчи кичөөдөр, ному анык аныктарынын салттары, комсомол-аныктар хурдалары.

Аныктар айтыртыларын талазы-биле информация-био-лиграфия төвүн библиотека-га ВЛКСМ ТЫ-лынын салыны эзугар тургускан. Оң кол сорулгазы — аныктар айты-рыларын талазы-биле эр-тем-шичилдөө аякча дуза-лары, комсомол-организация-ларынын муракчы дуржула-

рына хөдөр апаратура, театр болгаш чурдуга уран чурдугу залы бар. Ол комплексте «Кызыл парус» деп литература каттыжышкыны, уран чурдуге сонургалдыгынын «Ли-ра» каууу, анык аякча каууу, «Филателист» аякчадан турар аларган. Аяк анык мектепчилер анык номнарын аяк авторлары — чогаатчы-лар-биле, чуркучулар, компо-зициялар-биле укчуракпы, дис-путтары өрттирип турар.

Библиотека аныктарынын культуругү харылаанычы төвү, хостуг шагын өрттирер чөпү болгускан. Инда ном пронагадаларынын чаа хө-дөрлөрү болгаш аргалары ты-мыган; ленинчи кичөөдөр, ному анык аныктарынын салттары, комсомол-аныктар хурдалары.

Аныктар айтыртыларын талазы-биле информация-био-лиграфия төвүн библиотека-га ВЛКСМ ТЫ-лынын салыны эзугар тургускан. Оң кол сорулгазы — аныктар айты-рыларын талазы-биле эр-тем-шичилдөө аякча дуза-лары, комсомол-организация-ларынын муракчы дуржула-

КӨРҮЛДЕ ЧОРУПТУР

ЧУРУКТАРДА: Кызылдың «Энергетик» Культура бажынынын уран чурдө коллективин хөйүнчү ырк күөсөдүн туру. Чанында чурдуга Кызылдың алгы заводунун уран чурдө бөлүмүнүн идеялыг кир- жикчилери ыраажылар Галина Сайзуу биле Люба Намай тыва ырклар күөсөлдөсөндө.

О. ОХЕМЧИКТИН ФОТОЛАРЫ.

СПОРТ СПОРТ СПОРТ

УРУГЛАРНЫҢ СПОРТ ШКОЛАЗЫ

Чаа өөрдиле чымын баштайгы уладуу доозулган. Школачылар чай дурдугунда эки дигитаны алгаш, дозу куужу-биле өөренип турарлар. Оң-биле кады күш-ажыга болгаш оран камгаларына белеткенип, күшүгү, эрсе-инди билдүрүшкүндөр. Олар спортка кончуг хандыкшы-дыглар. Бедик мергежидик спортчу болуруна чеди хон-гаш ийи уда болуу күш-куль-тура кичээли чедишпес. Ич-чангаш урууларын спорт школазына өөренип-биле оолдар, кыстар ады бижидип алганар. Школачыларын сагы чыл келген тудум-на көүдөп, материалдыг баазаы өкчөйчү оран. Амы уде бистин рес-публикада урууларын 7 спорт школазы бар. Инда гимнасти-ка, чик атлетика, волейбол, баскетбол, хөстүгүрүр, сам-бо, бокс, шыдыра салбыр-лары ажылдан турар. Оң ийи-тин чурдө бо чыгып айткан. Ол болза Туранида хаа, чик атлетика, республиканын Чи-рыдышкыны министрство-унун чанында шыдыра, бокс, волейбол, чик атлетика сал-бырларын урууларын спорт школазын-дыр.

Устүдө адын школачылар Кызылдың улус өөрдиле киданин чанында урууларын спорт школазы кол чөпү эзелд турар. Көпүр чылы бо школа тургустунганында бөр чөпүр беш чыл өң дем-дөгдөр. Эрткен чыдырада школачы ийи муң хире кизи дооскан. Оларын аразында республикада мергежидик волейболдустер Борис Салчак, Николай Куевин, Лазо Селин, баскетболдустер Юрий Рошня, Борис Абрамов, Молодой алышкылар, гимназистер спорт мастери Леонид Соко-лов, спорт мастери кидан-даттар Леонид Ченков, Галина Куулар, Надежда Ткачева бол-гаш өскөлдөр-дөр бар.

Школачы доосканыр шуп-туу спорт мастери бол-база-даа, спортка хандыкшы-дыг кидилер болуп өскөнөр. Күшүгү, серке чоруктуң, ка-дыкшылын үндөсүн —

ЧЕДИШКИННИГ ЭЭП КЕЛГЕН

Бокска Абакан хоорайнын бирги чери дээр оолдар ара-зына амык маргалдаа аякча болуп эркен. Красноярс-крайнын, Тыва, Башкыр АССР-леринин, Хакас автономгү об-ластың амык боксблары 120 хире кизи киришкен. Кызыл-дан ады спортчу бо улуг мар-галдаага киржин, шымак белеткендери, мергежидиктиг көргүскөн. Түнселинде беш кизи шырактан.

Школа-интернаттын өөрс-кничиси Р. Олар 52 кило-грамм чедир дөсөгө бирги оң сес сагы алгаш, райондүг чемпиону болгон. Тээли орту-мак школачынын башкызы Херек Шолбан ийин, Тээли-ниң № 2 школачынын шыды-рачызы Салчак Сарыг-оол үшкү чери эзелд.

Херэженилерден Александр Даргын бирги, Зоя Күжүт

РАЙОННУҢ ШИЛИНДЕКТЕРИ

Шыдыраага Бай-Тейга рай-ондун бирги чери дээр мар-галдаа болуп эркен аякча эр-уустун чээрби ийи, херэжени-лерден оң сес кизи кириш-кен.

Оң сес кончү урууларың спортчу дөсөдөдүн түңдө-дө эр уустун СЭКП райком-унун төлөөн Михаил Сарылар

ТИИЛЕКЧИЛЕР ИЛЕРЭЭН

Тыва АССР-ниң бирги чери дээр шиколачыларын шыды-раага маргалдаа доозулган. Аякча хирежерлерден баштай-гы салгылар-ла шүгүлдүрүр өлсөр келген оолдарын В. Ту-шин, В. Шапринский (ийи-лөө Кызылдан), урууларын Т. Хоавалы (Улуг-Хем) биле Т. Хумбуу (Эрзин). Түңдө са-лыга үстүдө оолдар ийилээп ойнаш. В. Шапринский ээти

В. КОПРОВ. Кызылдың улус өөрдиле киданин чанында урууларын спорт школазынын директору.

Дооступтуру

Спенада «Совет Тывага адыр тууду ыраап тур бис» дээр доозу-бисе телесуу-галыг эмблема кынар ойнап турарын хө-рөчидей бөр. Ол дөргө Кызылдың бот-ты-ыгыр уран чурдө көрдөсүнүн ийги хөүндө баштай боттарынын уран чурдө теледенине болгаш радио комитетинин коллективин бараалатканын оң. Оларын костюмдери калсап, кылы, програм-маны тургузуу алганы база өңа дем-дөгдөсүн. Чараш, көрүнтүгү кыдыр хаастаан костюмдери бот-тымынгар арти-стер «Фрус сүй белек» деп танцын күө-сөдүп турд профессионал танцорлар ойнап турганында дудак чоң, көрүкчүл-рин үндөсүн чаалап ал, адим чакша-кыны чайгар чиртиледип турат. Програм-манын утка-шынарын Совет Тыванын 30 чылыгы, совет улустарын дамы най-малдык, чаныс өңинге тураскатканы но-мер буруундө илереп турган. Бот-тымын-гар уран чурдө доктамак кидилкчи-лери бугаар Анна Алыткова биле диктор Стела Лесогоровавич «Кызыл дугайында ырга» солгөтөп, «Чайты дүң» деп ыры калы ырааны оларын бедик мергежиди-тин, үн, аян талазы-биле таарычалып көрүкчүлөр болгаш хире демдөгдөн. Ич-чалза-даа теледенине болгаш радио ко-митетинин коллектив боттарынын бар ар-галарын чедир адыгалайын баргыч хон-гаштыг.

Иштики хөдөктөр министрство-унун бот-тымынгар коллективин мурунку чыдыртында күөсөдүн өздөдөни иден болган. «Көрүм-турмуңуң соддаттары», «Шагдааның балың» деп ыраарын узуу лейтенант Юрий Палевтин солгөтөп-биле кичи ырыны күөсөткөн, уруулар ансам-блянин Светлана Бачилонун туртугалы-гына «Урууларын күрсөтү эвдөү көл чөр» деп ыры тымынгар, шиктөшкениг күөсөткөн уран чурдө бедик мерге-делерине дугагы, көрүкчүлериң сонур-галын чаалап алган. Ол болгаш өскө-даа но-мерлер көрүм-турум кадалагыларынын чымынгар аякча-ыккыне тураскатканын база ойнагы. Донгак Март-оолдун сы-гыды, дөмүр хомуска тыва алгаларын ойна-ны, Тамара Содунам биле Юрий Пана-евтин Р. Бөдөнбилдин «Төрөн Тывам» деп ыры чараш күөсөткөн адыш чак-шагынын динителдериң. Ол бот-ты-ыгыр коллективин чедишкенине улуз салдарын уран чурдө ууртукучуу С. А. Бухтуев чедирген.

Кызыл хоорайнын уруулар садырнын каттышкан концертинде ийги ырыны Мари-на Бочеровавич солгөткөн «Ава ду-гайында балада» деп ырыны күөсөткөн көрүкчүлериң сетка-салгыны дооздур-ган. Любовь Ширякитин «Өрттөлгөшө маңай тур мен», «Ой, дургөтөлиң, дүвү-дөп тур» деп ыраарын күөсөткөн таала-ныч болган. «Енисей» Культура бажы-нынын бот-тымынгар артистери Инга Бер-зинскин, Нелла Спишнынын, Людмила Носованын «Кызыл дугайында ырыны», «Тывам үнү» деп ыраарын ыраалай база эки.

Уруулар садырнын коллективинин программасынын арай чөгөйин, «Енисей» Культура бажынынын, «Тувинострей-трестин коллективтеринин көрдөгө тоом-ча чоң, уран мергежидигерин чөпсө ор-ганизациянын хире демдөгдөн.

Дуун Столоваалар болгаш ресторана-р трезниги, Кызыл-садыгыны, «Болос» Культура бажынынын болгаш Кызыл хоорай Советинге хамаарыч турдарын бот-тымынгар коллективтери концерттерин ба-раалаткан.

Түңдө концерт даарга дөгжүм-шин театрына болур.

1975 чылда солуннарга, журналдарга чагыдылгач чоруп тур

„Шын“ солуну чагыдып алырынче далажынар!

Чагыдылганын чылда өртээ 6 рубль, чартык чылда өртээ 3 рубль. **ЧАГЫДЫЛГАНЫ** «Союзпечать» чери, харылзаа салбырлары, кол-хоз, совхозтарда, албан организа-ция, буурууга черлеринде хөй-ни-ти тардыкчылар хүлээп ап турар.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

НОЯБРЬ 15-ТЕ

МОСКВАДАН

14.30 — «Кизи болгаш хоойду»

15.00 — Оңдуг телекөрүгүтү.

15.30 — Оңдуг телекөрүгүтү.

16.00 — «Туркмен ССР-ниң болаш Туркменистанын Коммунистг партиязын тургустунганында 50 чыл болганына».

18.00 — «Туркмен ССР-ниң болаш Туркменистанын Коммунистг партиязын тургустунганында 50 чыл болганына».

18.30 — «Тая» деп уран-сезен телефильмин баштайгы көрүгүтү.

20.20 — Телемөдөөлөр.

20.35 — Урууларга. Мультифильм.

20.45 — Телемөдөөлөр (орус дылга).

20.55 — Чарлалар, реклама.

МОСКВАДАН

21.00 — Туркмен ССР-ниң болаш Туркменистанын Коммунистг партиязын тургустунганында 50 чыл болганына».

22.00 — «Тая». Информастыг программа.

22.25 — 00.45 — Оңдуг телекөрүгүтү. «Известия» соаунуң шалгалы дээр хөкчөйгө дөдөгөй маргалдаа-ны. ЧССР биле Шве-циянын шиктичек ма-малдарынын оюну, ЧССР-ден дамчыдылга.

РЕДАКТОР В. С. ШАРАВИН.

КИНО

НОЯБРЬ 15-ТЕ

«НАЙРАЛ»: «Кара майкы-талыгы бедик ак аякы» 10.00, 11.45, 13.30, 15.15, 17.00, 18.45, 21.00 шактарда.

«ПИОНЕР»: Киночымын 10.00, 11.30, «Динияр Канте-мир» 14.50, 16.50, 18.50, «Гай-дук Ангелдун укчуларды» 13.00, 20.50 шактарда.

«КАА-ХЕМ»: «От, суг бол-гаш чөс хоолайлар» 10.00.

«Тонисел уюнда чырык» 15.00, 16.50, 18.40, 20.30 шактарда.

«ВОСТОК»: «Өзүм деп чүрө чөк, оолдар» 15.00, «Саму-райларын тутканы» (1-ти, 2-ти сериялары) 16.40, 19.20 шактарда.

«ЭНЕРГЕТИК» КУЛЬТУРА БАЖЫНЫ: «Дөргө проку-рорга розалар» 18.00, 20.00 шактарда.